

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Naujojo koronaviruso sukelta infekcija (COVID-19)

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro
prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Vilniaus departamentas
2020 m. kovo 6 d.

1

Turinys

1. COVID-19 situacija
2. Pasirengimas Lietuvoje
3. Darbas savivaldybėse
4. ASPJ pasirengimas
5. SAM rekomendacijos

2

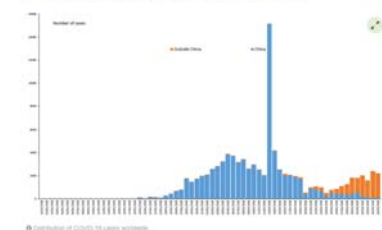
1. COVID-19 situacija

3

COVID-19 situacija (1)

- 2019-12-31 Uhano (Hubei provincija, Kinija) savivaldybės sveikatos komisija pranešė apie nežinomos etiologijos pneumonijos atvejus, siejamus su Uhano pietų Kinijos jūros gėrybių prekyviute.
- 2020-01-09 Kinijos ligų prevencijos ir kontrolės centras pranešė, kad pneumonijas sukėlė naujas koronavirusas (vėliau pavadintas SARS-CoV-2). Genetinės sekos tyrimai parodė, kad naujasis virusas yra giminingas sunkaus ūmaus respiracinio sindromo koronavirusui (SARS-CoV).
- 2020-01-21 PSO ir Kinijos sveikatos priežiūros pareigūnai praneša apie viruso perdavimą nuo žmogaus žmogui.
- Pasaulio sveikatos organizacijos generalinis direktorius, atsivėlgdamas į 2020 m. sausio 30 d. sušaukto Ekstremalių situacijų komiteto siūlymą, paskelbė tarptautinio masto ekstremalią visuomenės sveikatai situaciją dėl naujojo koronaviruso.

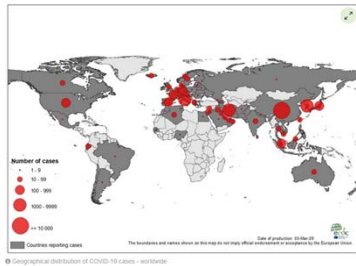
Distribution of COVID-19 cases worldwide, as of 5 March 2020

ECDC 2020-03-05 duomenys

4

COVID-19 situacija (2)

ECDC 2020-03-05 duomenys

EU/EEA and the UK	Cases	Deaths
Italy	2089	107
France	285	4
Germany	262	0
Spain	250	1
United Kingdom	161	0
Norway	16	0
Netherlands	16	0
Sweden	15	0
Austria	29	0
Ireland	16	0
Belgium	23	0
Greece	10	0
Denmark	10	0
Croatia	9	0
Czech Republic	6	0
Finland	7	0
Poland	6	0
Portugal	5	0
Romania	4	0
Hungary	2	0
Estonia	2	0
Lithuania	1	0
Slovenia	1	0
Luxembourg	1	0
Luxembourg	1	0
Poland	1	0
Latvia	1	0
Total	4197	112

5

COVID-19 atvejo apibrėžimas

Įtariamas atvejis – asmuo su ūmia kvėpavimo takų infekcija (staiga pasireiškęs bent vienas iš šių simptomų: kosulys, karščiavimas, apsunkintas kvėpavimas), kuriam hospitalizacija reikalinga arba nereikalinga

IR

14 dienų laikotarpis iki simptomų pradžios atitiko bent vieną iš šių epidemiologinių kriterijų:

- artimas sąlytis su patvirtintu ar tikėtiniu COVID-19 atveju

ARBA

- keliavo teritorijose, kur vyksta COVID-19 plitimas visuomenėje. Šiuo metu – **Kinija (visos provincijos), Šiaurės Italijos regionas (Lombardijos, Veneto, Pjemonto ir Emilijos-Romanijos regionai), Honkongas, Iranas, Japonija, Pietų Korėja, Singapūras.**

ARBA

- darbo aplinkoje, kurioje buvo gydomi asmenys, sergantys COVID-19.

Tikėtinas atvejis - įtariamas atvejis, kurio tyrimas dėl SARS-CoV-2 yra neaiškus arba kurio tyrimai buvo teigiami atlikus *pan-coronavirus* vertinimą.

Patvirtintas atvejis - asmuo, kuriam laboratorijoje patvirtinta COVID-19, nepriklausomai nuo klinikos ir simptomų.

6

Paveiktų teritorijų skaičius gali didėti – ypač nerimą šiuo metu kelia atvejų skaičiaus didėjimas Prancūzijoje, Vokietijoje ir Didžiojoje Britanijoje.

7

2. Pasirengimas Lietuvoje

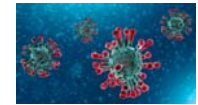
8

Kovo 5 d. 11.00 val. duomenimis:

- Lietuvoje patvirtintų ligos atvejų: 1 (patvirtinta 2020-02-28 4.00 val.)
- Paskutiniu etapu ištirta: 4 (iš jų 3 neigiami, vienas – pakartotas Šiaulių pacientės (2020-02-28 patvirtinto ligos atvejo) ėminys – vis dar teigiamas).
- Šiandien iki šiol iš viso ištirta: 4
- Per vakar dieną ištirta: 16
- Iki šiol iš viso atlikta tyrimų dėl įtariamo koronaviruso: 235
- Laukiama rezultatų dėl: 0 mėginių
- NVSC turimi duomenys apie keliavusius į teritorijas, kur vyksta COVID-19 plitimas visuomenėje (stebima jų sveikatos būklė): 5103 asmenys (2020-03-05 duomenys)

9

Pasirengimas Lietuvoje (1)

- 2020-01-25 pradėtas nuolatinis NVSC specialistų budėjimas oro uostuose ir jūrų uoste – konsultuojami iš Kinijos atvykę gyventojai (šiuo metu – iš visų paveiktų teritorijų).
- 2020-02-24 – kai į paveiktų teritorijų sąrašą įtraukta šiaurės Italija, užtikrinamas visų iš šios paveiktos teritorijos atvykusių gyventojų konsultavimas ir kontaktinės informacijos rinkimas.
- 2020-02-25 – SAM siūlo imtis aktyvių prevencinių veiksmų mokyklose.
- 2020-02-25 – keliautojai iš Italijos bus informuojami SMS žinutėmis.
- **2020-02-26 – paskelbta valstybės lygio ekstremalioji padėtis dėl koronaviruso grėsmės.**

10

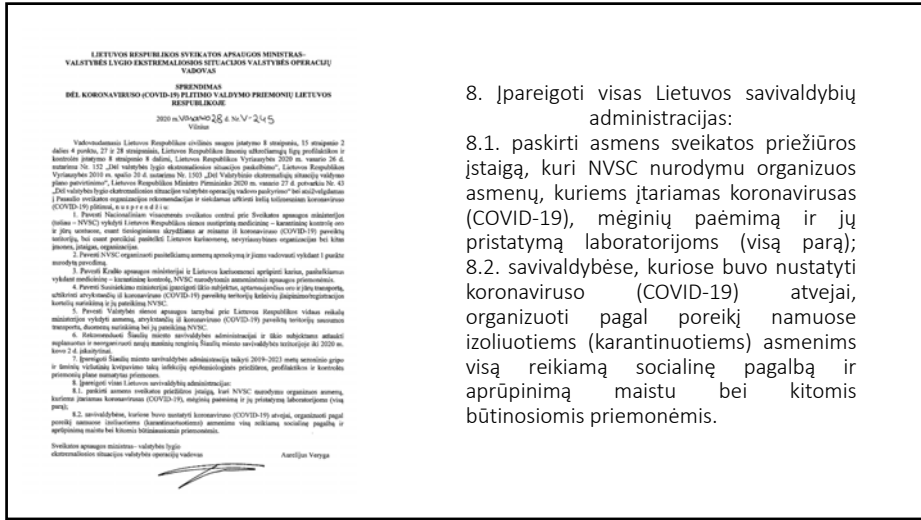
Pasirengimas Lietuvoje (2)

- 2020-02-27 – rekomenduojama nesilankyti masinio susibūrimo vietose.
- 2020-02-27 – SAM dėl bendradarbiavimo kreipėsi į avialinijas.
- 2020-02-27 – SAM dėl bendradarbiavimo kreipėsi į šalies oro uostus.
- **2020-02-28 – Lietuvoje patvirtintas pirmasis užsikrėtimo koronavirusu atvejis.**
- 2020-02-28 – SAM įvyko susitikimas su šalies savivaldybių atstovais.
- 2020-02-29 – iš valstybės rezervo ligoninėms papildomai skirta asmens apsaugos priemonių.
- 2020-03-02 – su įmonėmis tariamasi dėl skubios dezinfekcinio skysčio gamybos.
- 2020-03-03 – ekspertai pateikė COVID-19 diagnostikos ir gydymo rekomendacijas.

11

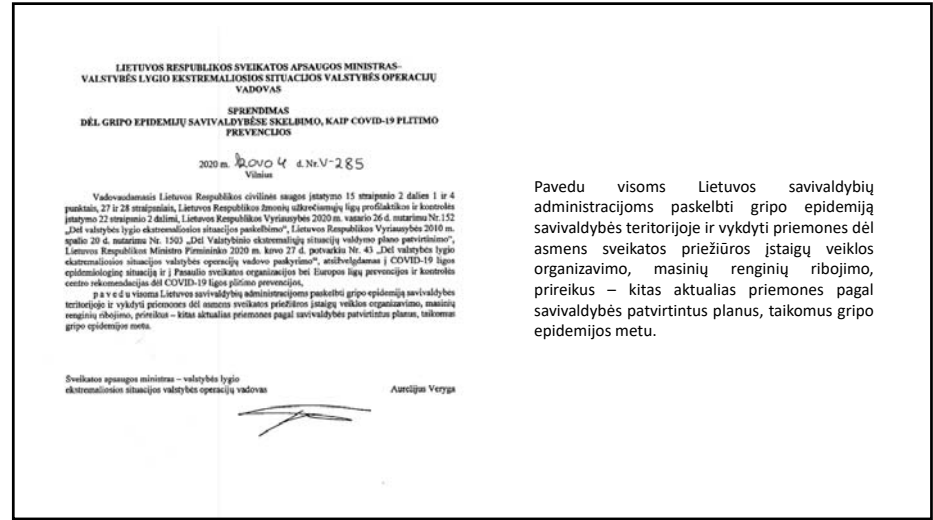
3. Darbas savivaldybėse

12

13

- 8. Įpareigoti visas Lietuvos savivaldybių administracijas:
 - 8.1. paskirti asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kuri NVSC nurodymu organizuos asmenų, kuriems įtariamas koronavirusas (COVID-19), mėginių paėmimą ir jų pristatymą laboratorijoms (visą parą);
 - 8.2. savivaldybėse, kuriose buvo nustatyti koronaviruso (COVID-19) atvejai, organizuoti pagal poreikį namuose izoliuotiems (karantinuotiems) asmenims visą reikiamą socialinę pagalbą ir aprūpinimą maistu bei kitomis būtinosiomis priemonėmis.

14

Pavedu visoms Lietuvos savivaldybių administracijoms paskelbti gripo epidemiją savivaldybės teritorijoje ir vykdyti priemones dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklos organizavimo, masinių renginių ribojimo, masinių renginių atšaukimo – kitas aktualias priemones pagal savivaldybės patvirtintą planą, taikomus gripo epidemijos metu.

Dėl ugdymo įstaigų

- Atkreipiame švietimo įstaigų ir jų steigėjų dėmesį į Sveikatos apsaugos ministerijos rekomendacijas žmonėms, kurie neseniai grįžo iš šalių, kur nustatytas koronaviruso protrūkis, 14 dienų nuo išvykimo iš šių šalių dienos likti namuose ir stebėti savo sveikatą.
- Prašome švietimo įstaigų leisti darbuotojams bei mokiniams, studentams, jei jie pastaruoju metu grįžo iš minėtų šalių, nesilankyti švietimo įstaigoje, sudaryti sąlygas mokytis nuotoliniu būdu, savarankiškai, o darbuotojams – dirbti nuotoliniu būdu. Sprendimus, atsižvelgdamas į konkrečią situaciją, gali priimti įstaigos vadovas.

Daugiau informacijos: <https://www.smm.lt/web/lt/del-koronaviruso>

15

Kokių profilaktikos priemonių turi laikytis ugdymo įstaigos bendruomenė, kad būtų išvengta viruso?

- Skatinti dažnai plauti rankas šiltu vandeniu ir muilu,
- Neliesti neplautomis rankomis akių, nosies ir burnos,
- Kosėti ar čiaudėti prisidengus vienkartine servetėle arba į sulenktos alkūnės vidinę pusę,
- Užtikrinti, kad prie praustuvių visada būtų muilo ir vienkartinių rankšluosčių,
- Reguliariai vėdinti ir drėgnuoju būdu valyti klasių, koridorių paviršius,
- Vengti artimo sąlyčio su asmenimis, kurie kosi ar čiaudi,
- Skatinti virtuvės darbuotojus laikytis saugaus maisto ruošimo (ypač naudojant termiškai neapdorotą mėsą, kiaušinius).

4. ASPJ pasirengimas

16

D. U. K.

Ar Lietuva pasirengusi priimti ir gydyti pacientus, sergančius COVID-19?

Lietuvoje yra aktyvuoti visų institucijų, dalyvaujančių valdant koronaviruso infekcijos plitimo riziką – Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) ir jai pavaldžių įstaigų, kitų ministerijų, gydymo įstaigų – ekstremalių situacijų operacijų centrai. Tai reiškia, kad specialistai pasirengę į galimą krizinę situaciją reaguoti nedelsiant.

5 ligoninės yra parengtos priimti tirti ir gydyti pacientus su COVID-19:

Vilniaus universiteto Santaros klinikų Infekcinių ligų centras ir Vaikų ligoninė,
Kauno klinikinė ligoninė,
Klaipėdos universitetinė ligoninė,
Respublikinė Panevėžio ligoninė
Respublikinė Šiaulių ligoninė.

17

Kas turi didžiausią riziką užsikrėsti?

- **Sveikatos priežiūros darbuotojai ir kiti asmenys, kurie prižiūri COVID-19 atvejį;**
 - Šeimos nariai ir kiti asmenys, artimai bendraujantys su užkrėstais žmonėmis;
- Svarbiausi faktoriai:
- Atstumas: < nei 2 m.
 - **Laikas: > nei 15 min.**
- Kontaktas su sergančiu > nei 2 m. atstume, kurio trukmė < **nei 15 min.** – MAŽA UŽSIKRĖTIMO RIZIKA

18

COVID-19 prevencija ASPĮ

Siekiant užtikrinti kuo efektyvesnę naujojo koronaviruso sukeltos infekcijos prevenciją sveikatos priežiūros įstaigose, darbuotojai turi būti informuoti apie:

- Dabartinę **epidemiologinę situaciją** Lietuvoje ir pasaulyje;
- Infekcijos **perdavimo veiksniai**;
- Infekcijos **simptomus**;
- Rekomenduojamas **prevencijos ir kontrolės priemonės**;
- **Informacijos** apie tikėtinus bei patvirtintus atvejus **perdavimo tvarką**.

19

Prevencija ASPĮ

Taikomos standartinės izoliavimo priemonės:

- rankų higiena;
- asmens apsaugos priemonių dėvėjimas;
- per orą plintančių infekcijų profilaktika;
- medicinos prietaisų ir gaminių apdorojimas;
- aplinkos paviršių valymas ir dezinfekcija;
- skalbinių ir atliekų tvarkymas.

Asmeninių saugos priemonių naudojimo efektyvumas priklauso nuo tinkamo aprūpinimo jomis, darbuotojų mokymo, rankų higienos, darbuotojų elgsenos.

20

Rizika sveikatos priežiūros darbuotojams

- Atvejai tarp sveikatos priežiūros darbuotojų yra registruojami nuo ankstyvų protrūkio stadijų;
- Uhane (Kinija) **29 proc.** patvirtintų atvejų sudaro **sveikatos priežiūros darbuotojai**;
- **Be tinkamų AAP**, infekcijos **perdavimo rizika** sveikatos priežiūros darbuotojams yra **didelė**, jeigu dalyvaujama procedūrose, kurių metu susidaro aerozolis (pvz. intubacija, bronchoskopija).

21

Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų (1)

22

Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų (2)

Prie PAASP šeimos medicinos paslaugas teikiančios įstaigos prirašytam asmeniui, jeigu asmuo atitinka epidemiologinius įtariamo COVID-19 atvejo kriterijus (buvusiems paveiktose teritorijose arba turėjusiems sąlytį su tikėtiniu ar patvirtintu COVID-19 atveju), elektroninis nedarbingumo pažymėjimas išduodamas nuotoliniu būdu 14 kalendorinių dienų, skaičiuojant nuo atvykimo iš paveiktos teritorijos į Lietuvos Respubliką dienos ar nuo turėto sąlyčio su tikėtiniu ar patvirtintu COVID-19 atveju dienos, nurodant TLK-10-AM kodą Z20.8 „Kontaktas su sergančiaisiais kitomis užkrečiamosiomis ligomis ir jų poveikis“ ir iš nedarbingumo priežasčių klasifikatoriaus pasirenkant priežastį „Epideminė situacija“. Elektroninį nedarbingumo pažymėjimą nuotoliniu būdu išduoda PAASP šeimos medicinos paslaugas teikiantis gydytojas:

1. asmeniui informavus, kad jis užpildė formą, pateptą interneto puslapyje <http://nvsc.lrv.lt/covid-19>, arba
2. PAASP šeimos medicinos paslaugas teikiančiai įstaigai gavus elektroniniu būdu Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC) išduotą Asmens, turėjusio sąlytį su užkrečiamąja liga, siuntimą pas šeimos gydytoją, (toliau – NVSC siuntimas) užpildytą pagal Užkrečiamosios ligos židinio ir protrūkio epidemiologinės diagnostikos ir kontrolės tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. spalio 7 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Užkrečiamosios ligos židinio ir protrūkio epidemiologinės diagnostikos ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2 priede pateiktą formą.

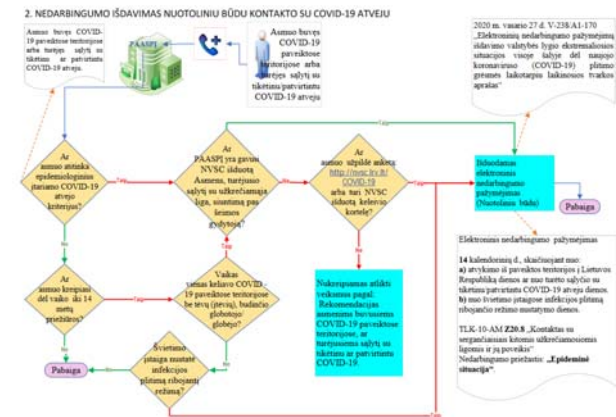
Pagal adresatų sąrašą

2020-03-28 Nr. (10.1.1.1-421)10-1244

DĖL NEDARBINUMŲ PAŽYMĖJIMŲ IŠDAVIMO NUOTOLINIU BŪDU IR KITŲ AKTUALIŲ VEIKSMŲ, SIEKIANŲ SUMAŽINTI KORONAVIRUSO PLITIMO GRĖSMĘ

23

Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų (3)

24

Paciento izoliavimas (1)

- Ambulatorinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose pacientai, kuriems patvirtinta ar įtariama per orą (su dalelėmis) plintanti infekcija, **izoliuojami atskiroje patalpoje** (pageidaujama su neigiamu slėgiu);
- Perkeliant tokį pacientą į atskirą patalpą, jam **uždedama medicininė kaukė**, jis informuojamas apie kvėpavimo takų infekcijų prevencijos ir asmens higienos priemones;
- Darbuotojai, išeidami iš palatos, turi nusimauti medicininės pirštines, nusivilkti chalata ir juos išmesti į tam skirtas talpyklas, atlikti rankų higieną (pagal HN 47-1:2012 reikalavimus);
- Išvežamam ar išvedamam iš patalpos pacientui uždedama medicininė kaukė.

25

Paciento izoliavimas (2)

- Dezinfekcijai pagal gamintojo rekomendacijas naudojamos paveiktos virusams dezinfekcijos priemonės, skirtos paviršiams dezinfekuoti;
- Užteršti krauju, kūno skysčiais, ekskretais paviršiai pirma valomi, po to dezinfekuojami;
- Patalpos durys turi būti uždarytos visą laiką, išskyrus momentus, kai į patalpą yra įeinama / išeinama iš jos;
- Skaičius darbuotojų, kontaktuojančių su galimu COVID-19 atveju turi būti ribojamas.

26

Izoliavimo patalpa

- Užtikrinti, kad būtų tinkami rankų higienos įrenginiai ir priemonės;
- Užtikrinti tinkamą vėdinimą;
- Atskiras tualetas;
- Rekomenduojama, kad oras izoliavimo patalpoje keistųsi bent 6 kartus per valandą, o oras iš patalpos būtų nukreiptas tiesiai į lauką;
- Ant durų iškabinti ženklus, nurodančius, kad ši erdvė yra pacientų izoliavimo vieta;
- Pašalinti visus nereikalingus baldus, įrengimus ir užtikrinti, kad būtini baldai, įrengimai būtų lengvai valomi ir nesusidarytų sąlygos kauptis purvui ir drėgmei ant jų ir aplink juos.

27

Patalpų dezinfekcija

- Virusas aplinkoje išgyvena kelias dienas.
- Pacientui išvykus patalpos išvėdinamos ir atliekama dezinfekcija.

Agentas	Koncentracija	Koronavirusai, su kuriais buvo atlikti tyrimai
Etanolis	70 proc.	HCoV-229E, MHV-2, MHV-N, CCV, TGEV
Natrio hipochloridas	0.1–0.5 proc. 0.05–0.1 proc.	HCoV-229E SARS-CoV
Povidono jodas	10 proc.	HCoV-229E
Gliutaraldehidai	2 proc.	HCoV-229E
Izopropanolis	50 proc.	MHV-2, MHV-N, CCV
Benzalkonio chloridas	0.05 proc.	MHV-2, MHV-N, CCV
Natrio chloridas	0.23 proc.	MHV-2, MHV-N, CCV
Formaldehidai	0.7 proc.	MHV-2, MHV-N, CCV

28

AAP patalpų dezinfekcijos metu

Atliekant patalpų, užterštų SARS-CoV-2, valymą ir dezinfekciją rekomenduojamos AAP:

- FFP2 ar FFP3 respiratoriai;
- Akiniai arba veido skydelis;
- Neperšlampami chalatai ilgomis rankovėmis;
- Vienkartinės pirštinės;

+Uždari batai.

29

30

ECDC siūloma minimali AAP sudėtis, kuri turi būti naudojama sveikatos priežiūros įstaigose

Apsauga	Siūlomos AAP
Kvėpavimo takų apsauga	FFP2 ar FFP3 respiratoriai (jei pacientui bus atliekamos procedūros, kurių metu gali susiformuoti aerosoliai)
Akių gleivinės apsauga	Akiniai arba veido skydelis
Kūno apsauga	Neperšlampami chalatai su ilgomis rankovėmis (Jei vandeniui nepraleidžiančių chalataų nėra, vienkartinės plastikinės prijuostės gali būti naudojamos ant peršlampamų chalataų)
Rankų apsauga	Vienkartinės medicininės pirštinės

31

AAP užsidėjimo tvarka

1. Rankų higiena
2. Neperšlampamas chalatas ilgomis rankovėmis
3. Respiratorius/kaukė
4. Akiniai
5. Pirštinės

32

1. Neperšlampamas chalatas ilgomis rankovėmis

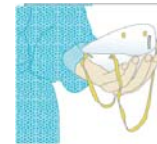

- Kai naudojamas chalatas su užsegimu gale (kaip parodyta pavyzdyje), reikalinga asistento pagalba.

33

2. Respiratorius

1. Laikyti respiratorių saujoje taip, kad dalis, kuri dedamas ant nosies, būtų ant pirštų ir galvos raiščiai laisvai kabėtų.

2. Uždėti respiratorių ant smakro ir viršunosies.

34

- Prieš užsidedant AAP **BŪTINA** atlikti rankų higieną
- Plauti rankas su vandeniu ir muilu, dezinfekuoti alkoholio turinčiais tirpalais pagal gamintojo instrukcijas.

Rankų plovimas:

Yra svarbiausia profilaktinė priemonė išvengti susirgimo!

35

Rankų higiena alkoholiniu antiseptiku

Rankų (kai akivaizdžiai švarios) įtrynimai alkoholiniu antiseptiku, palyginus su rankų plovimu, yra **efektyvesnis ir tinkamesnis rankų odai higienos būdas**

Rankas įtrinti alkoholiniu antiseptiku:

- prieš užsimaunant ir nusimovus pirštines,
- nusiėmus kitas asmenines saugos priemones,
- po tiesioginio sąlyčio su sergančiu asmeniu ir (ar) jo aplinkos daiktais.

Rankų antiseptiko sudėtyje turi būti **ne mažiau kaip 60 proc. alkoholio**.

36

Aktualu visiems: kaip išvengti naujojo koronaviruso sukeltos infekcijos?

- kontaktuojant su asmenimis, kuriems yra pasireiškę kvėpavimo takų ligos simptomai, pavyzdžiui, kosulys, čiaudulys, būtina dėvėti tinkamas AAP bei laikytis saugaus atstumo (> 2 m.)
- dažnai plauti rankas su šiltu vandeniu ir muilu, ne trumpiau kaip 40 – 60 sekundžių arba įtrinti dezinfekcines priemones alkoholio pagrindu (ne mažiau kaip 60 proc. alkoholio) 30 – 40 sekundžių;
- neliesti rankomis veido, nosies ir akių;
- laikytis kosėjimo, čiaudėjimo etiketo (kosėti ar čiaudėti prisidengus vienkartinėmis servetėlėmis arba į sulenktos alkūnės vidinę pusę);
- dažniau vėdinti ir drėgnu būdu valyti patalpas.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija rekomenduoja atsisakyti nebūtinų kelionių į paveiktas teritorijas

37

2. Respiratorius

- Respiratorius apsaugo nuo dalelių ir lašelių įkvėpimo;
- FFP2 laikomas pakankamai saugiu pirmo sąlyčio metu, transportuojant, lankant pacientą. FFP2 netinka pacientų priežiūrai, kai atliekamos invazinės procedūros;
- FFP3 geriausiai apsaugo nuo aerozolių ir perdavimo oru. Pacientų skyriuose, kur galimi aerozoliai, geriausiai apsaugos respiratorius FFP3;
- Tinkamas sandarumas ypač svarbus užtikrinant nurodytą apsaugos lygį.

38

2. Respiratorius

3. Užtraukti viršutinį raištį virš galvos kuo aukščiau ant pakaušio. Patraukti apatinį raištį ant galvos ir palikti jį ant kaklo žemiau ausų.

4. Uždėti abiejų rankų pirštus ant respiratoriaus nosies dalies viršaus. Abiejų rankų dviem pirštais prispausti respiratorių prie nosies. Respiratoriaus nosies dalies spaudimas tik viena ranka gali būti respiratoriaus mažesnio efektyvumo funkcionavimo priežastimi

39

2. Respiratorius

5. Atsargiai, kad respiratoriaus nepasislinktų, abiem rankomis **respiratorių prispausti**.

Smarkiai įkvėpti. Teigiamas slėgis respiratoriaus viduje (įspaudimas) rodo, kad respiratorius sandarus (nėra nuotėkio). Esant nuotėkiui, pataisyti raiščius (padėti ir įtempimą) ir vėl tikrinti sandarumą, kol respiratorius bus saugus.

Giliai iškvėpti. Jei respiratorius sandarus, dėl neigiamo slėgio jis prilips prie veido. Esant nuotėkiui, mažesnis neigiamas slėgis respiratoriuje gali būti dėl oro patekimo per plyšius.

40

3. Akiniai

Uždėkite akinius ant respiratoriaus/kaukės dirželių ir įsitikinkite, kad akinių elastingas tekstilės dirželis tvirtai priglunda, bet ne per stipriai.

4. Pirštinės

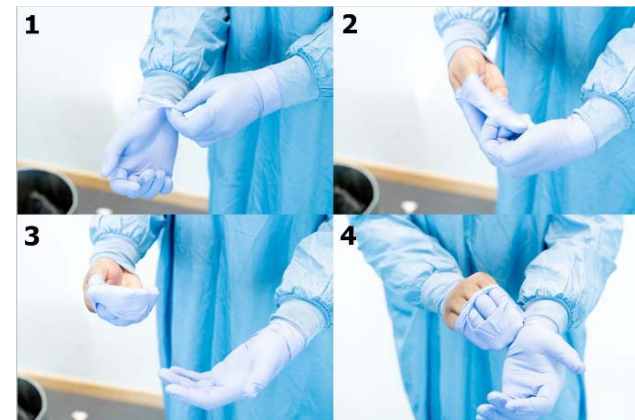
41

42

AAP nusiėmimo tvarka

1. Numaunamos pirštinės
2. Atliekama rankų higiena
3. Užmaunamos naujos pirštinės
4. Nuimamas chalatas
5. Akiniai
6. Respiratorius
7. Pirštinių dezinfekcija
8. Numaunamos pirštinės
9. Atliekama rankų higiena

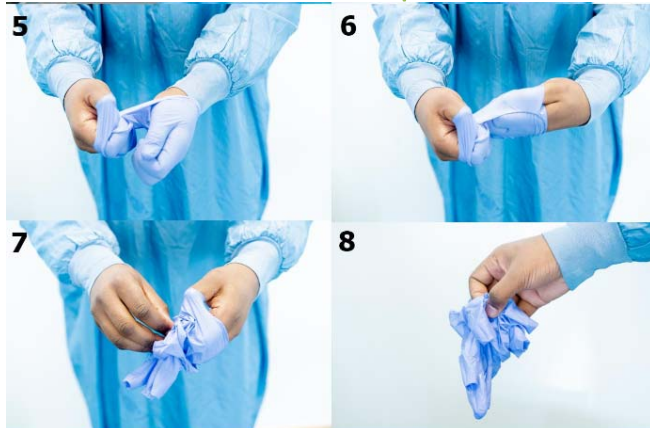
1. Numaunamos pirštinės:

43

44

2. Numaunamos pirštinės:

45

3 ŽINGSNIS

2. Atliekama rankų higiena
3. Užmaunamos naujos pirštinės, siekiant išvengti užsikrėtimo

46

4. Chalatas

- Kai naudojamas chalatas su užsegimu gale (kaip parodyta pavyzdyje), reikalinga asistento pagalba.
- Asistentui reikalingos AAP: pirštinės ir chirurginė kaukė.

47

4. Chalatas

Nusivilkti chalata vadinę pusę išverčiant į išorę.

48

5. Akiniai

Reikėtų vengti liesti priekinę akinių dalį, kuri gali būti užteršta.

5. Akiniai

49

50

6. Respiratorius

Svarbu neliesti respiratoriaus pirštiniųėmis (išskyrus elastinius dirželius).

AAP nusiėmimo tvarka

7. Atliekama pirštiniųė dezinfekcija
8. Numaunamos pirštiniųės
9. Atliekama rankų higiena

Visos AAP sudėdamos į vienkartinį maišelį ir išmetamos į tam skirtą vietą.

51

52

Koronavirusinių užkrečiamųjų ligų valdymas

1. Ankstyvas sergančiojo nustatymas, izoliavimas, gydymas;
2. **Griežtos infekcijų kontrolės priemonės;**
3. **Tinkama medicinos personalo apsauga ir elgesys;**
4. Savalaikis sąlytį turėjusių asmenų atsekimas ir stebėjimas.

53

PSO rekomendacijos racionaliam AAP naudojimui

Rational use of personal protective equipment for coronavirus disease 2019 (COVID-19)

Interim guidance
27 February 2020

- https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331215/WHO-2019-nCov-IPCPPE_use-2020.1-eng.pdf

54

5. SAM rekomendacijos

55

REKOMENDACIJOS VEŽĖJAMS [\[1\]](#)
 REKOMENDACIJOS KELIAUTOJAMS [\[1\]](#)
 REKOMENDACIJOS DĖL RANKŲ HIGIENOS [\[1\]](#)
 REKOMENDACIJOS DĖL AFLINKO VALYMO IR DEZINFEKCIJOS, ESANT NEPALANKIAI COVID-19 SITUACIJAI (NEGYDYMO ĮSTANGOMS) [\[1\]](#)
 REKOMENDACIJOS APOGYVENINIMO PASLAUGAS TEIKIANČIOMS ĮSTANGOMS DĖL COVID-19 PREVENCIJŲ PRIEMONIŲ [\[1\]](#)
 MVVT REKOMENDACIJOS MAISTĄ TVARKANČIOMS ĮMONĖMS [\[1\]](#)
 REKOMENDACIJOS DĖL GREYŲJŲ PINIGŲ NAUDOJIMO [\[1\]](#)
 URM SKELBIAMOS IR NUOLAT ATNAUJINAMOS KELIONIŲ REKOMENDACIJOS [\[1\]](#)
 INFORMACIJA DĖL VIRUSO PLITIMO PER PINIGUS (BANKNOTUS) [\[1\]](#)
 SAM REKOMENDACIJOS KELIŲ PAVIŽĖJAMS [\[1\]](#)
 SAM REKOMENDACIJOS VAISTINĖMS IR FARMACIJOS SPECIALISTAMS [\[1\]](#)
 SAM REKOMENDACIJOS DARBDAVIAMS [\[1\]](#)
 SAM IR NVI REKOMENDACIJOS LIGONIAMS, SERGANČIEMS ONKOLOGINĖMS LIGOMIS, IR JŲ ARTIMIEJEMS [\[1\]](#)
 SAM REKOMENDACIJOS ORO UOSTAMS [\[1\]](#)
 SAM REKOMENDACIJOS AVIACIJOMS [\[1\]](#)
 REKOMENDACIJOS DĖL MASINIŲ SUSIBŪRIMŲ [\[1\]](#)
 SAM REKOMENDACIJOS DĖL EUROLYGOS VAIKŲ [\[1\]](#)
 SAM REKOMENDACIJOS UGDYMO ĮSTANGOMS [\[1\]](#)
 SAM REKOMENDACIJOS MODELIŲ AGENTŪROMS [\[1\]](#)

56

SVARBU

Visais atvejais pakilus temperatūrai ir pajutus į gripą panašius simptomus, reikia kreiptis į savo **šimos gydytoją** – taip nebus apsunkintas sveikatos priežiūros paslaugų teikimas ligoninėse.

Tik tais atvejais, kai asmuo **14 dienų laikotarpyje keliavo paveiktose teritorijose ar turėjo kontaktą su asmeniu, kuriam įtariamas ar patvirtintas naujasis koronavirusas (COVID-19)** ir per inkubacinį periodą (14 d.) pajuto karščiavimą ir į gripą panašius simptomus, turi kreiptis **Bendruoju pagalbos telefonu 112**.

Rekomendacijos:

57

Kur galima gauti daugiau informacijos dėl naujojo koronaviruso?

- Informacija pateikiama Sveikatos apsaugos ministerijos svetainėje.
- Gyventojai gali konsultuotis karštąja linija telefonu **8 618 79984** (visą parą konsultuoja Nacionalinio visuomenės sveikatos centro specialistai).

58

AČIŪ UŽ DĖMESĮ !

59